

عنوان مقاله:

نگرش فضا گرایی در معماری و فلسفه

محل انتشار:

دومین کنفرانس ملی مهندسی عمران و توسعه پایدار ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

حدیث آقایی - دانشجوی کارشناسی ناپیوسته، گروه معماری، دانشگاه آزادشهرکرد

فیروز خسروی وند - مربی، کارشناس ارشد معماری، گروه معماری، دانشگاه آزادشهرکرد

خلاصه مقاله:

این مقاله، حاصل پژوهشی است که در مقوله فضا و فرم به بحث و چالش می پردازد، آفرینش معماری همواره با دو مقوله اساسی سر و کار داشته است: فرم و فضا. این دو مقوله که به تربیت جنبه های صوری و معنایی معماری را تشکیل می دهند. فرم یکی از مقوله های اساسی آفرینش معماری به شمار می آید. در واقع سنگین ترین وظیفه ای که برای معمار می توان قائل شد، آفرینش فرم است چرا که معمار بایستی در این مرحله با به کار گرفتن ماده، زیبایی بیافریند، یعنی سخت ترین موجودیت را برای انتقال ظریف ترین معناها بکار گیرد. آفرینش فرم از اهمیتی بسیار برخوردار است، زیرا معمار در آفرینش فضا آنچه را می خواهد بگوید، با استفاده از فرم ابراز می کند، فرم چه در موسیقی، چه در معماری و چه در شعر، بعدها ذهنی را می نمایاند و تنها راه ممکن برای انتقال مفهومی خاص از سوی آفریننده اثر به استفاده کننده و مخاطب است. عناصر فرم و فضا همراه یکدیگر واقعیت معماری را تشکیل می دهند. وقتی فضا توسط عناصر تشکیل دهنده فرم شروع به حبس شدن، محصور شدن، شکل گرفتن و سازماندهی شدن می کند، معماری به وجود می آید. با این که بسیاری از معماران، فضا را ذات و ماهیت معماری می دانند و با وجود مطالب زیادی که در باب اهمیت فضا در معماری عنوان شده و می شود، در فرهنگ ها و دانشنامه ها تعریفی از مفهوم فضا در معماری به چشم نمی خورد. فقدان واژه فضا در کتاب های مرجع معماری نیز کاملاً قابل توجه و تعجب انگیز است. دلیل این امر شاید این باشد که تلقی و کاربرد معماران از واژه فضاچنان واضح است که نیازی به توضیح واژه ای کاملاً مشخص، احساس نمی کنند. اما این برهان ساده، آنجا که درمی یابیم این واژه در متن تاریخ طولانی معماری نسبتاً جدید می باشد و در دهه های اخیر مفهومی بحث برانگیز بوده است، اعتبار خود را از دست می دهد. با توجه به کمبود منابع جامع درباره فضای معماری و جدید بودن این مبحث، برای تبیین مفهوم فضا در تئوری معماری، بایستی به دیدگاههای معماران و نظریه پردازان در مورد مفهوم فضای معماری استناد نماییم. در میان نظریه پردازان معماری مدرن، برونو زوی و زیگفرید گیدئون از جمله افرادی هستند که به شکل نسبتاً جامعی مفهوم فضای معماری را مورد کنکاش قرار داده و سعی نموده اند اهمیت آن را در معماری باز نمایانند. برونو زوی معماری را هنر فضا و فضا را ذات معماری معرفی می کند، ولی او طبیعت فضای مورد بحث را مشخص نمی نماید. برداشت او از فضا صورت واقع گرایانه دارد. به اعتقاد او، نماها و دیوارهای یک خانه، کلسا یا کاخ مهم نیست که چقدر زیبا باشند، آنها تنها ظرف اند و به جعبه شکل می دهند، نهاد و مطروف فضای داخلی است. ذات معماری برای زوی، سازمان دهی معنادار فضا از طریق فرایند محدودسازی است. بنابراین از این دیدگاه، فضا ماده ای با گسترش یکسان است که می توان از طریق تعیین محدوده ها در آن، به شیوه های مختلف به آن شکل داد.

کلمات کلیدی:

مفهوم شناسی، فرم، معماری، عملکرد، فضا

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/433847>

